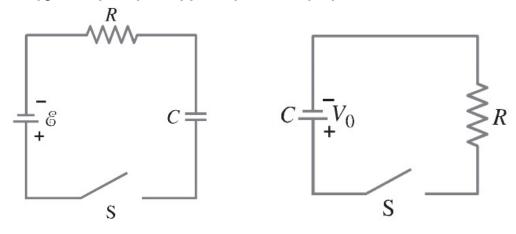
Κυκλώματα RC

Κύκλωμα RC

Ένα κύκλωμα RC αποτελείται από ένα αντιστάτη αντίστασης R και έναν πυκνωτή χωρητικότητας C συνδεδεμένα σε σειρά.

Σε κυκλώματα συνεχούς ρεύματος στα οποία υπάρχουν πυκνωτές, το ρεύμα μεταβάλλεται συναρτήσει του χρόνου μέχρι να φορτιστεί ή να αποφορτιστεί ο πυκνωτής. Το ρεύμα έχει την ίδια φορά.

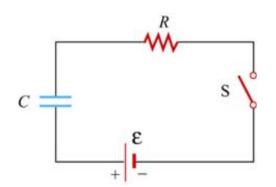
Δύο διαφορετικές διατάξεις κυκλώματος RC.

Τα κυκλώματα RC έχουν ευρεία εφαρμογή σε διάφορες διατάξεις: ο μηχανισμός των υαλοκαθαριστήρων των αυτοκινήτων, ο χρονισμός των σημάτων της τροχαίας, ο βηματοδότης, τα flashes των φωτογραφικών μηχανών είναι μερικές από τις εφαρμογές των κυκλωμάτων RC στην καθημερινή ζωή

Εξετάζουμε το κύκλωμα RC του σχήματος.

Ο πυκνωτής συνδέεται με μια πηγή ΗΕΔ, ε.

Ο πυκνωτής αρχικά είναι αφόρτιστος, $Q(t \le 0) = 0$

Για $t \leq 0$ ο πυκνωτής συμπεριφέρεται σαν διακόπτης και δεν υπάρχει δυναμικό στα άκρα του

Τη χρονική στιγμή t=0, ο διακόπτης S κλείνει και ρεύμα αρχίζει να ρέει σύμφωνα με την εξίσωση: $I_0=$

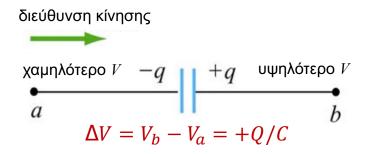
Τη χρονική στιγμή t = 0, η διαφορά δυναμικού στους πόλους της μπαταρίας είναι ίδια με αυτή που υπάρχει στα άκρα της αντίστασης.

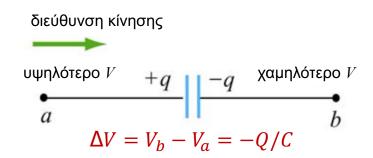
Ξεκινά η φόρτιση του πυκνωτή.

Καθώς ο πυκνωτής αρχίζει να φορτίζεται η διαφορά V(t) = 0 δυναμικού στα άκρα του αρχίζει να αυξάνει με το χρόνο:

$$V(t) = \frac{Q(t)}{C}$$

Χρησιμοποιούμε τους κανόνες Kirchhoff για κυκλώματα με πυκνωτές:

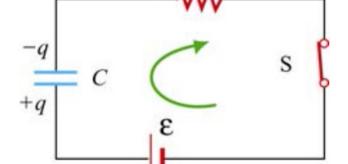

Κινούμαστε στον κλειστό βρόχο του κυκλώματος σύμφωνα με τη φορά των δεικτών του ρολογιού:

$$\mathcal{E} - V(t) - I(t)R = 0 \Rightarrow \mathcal{E} - \frac{Q(t)}{C} - \frac{dQ(t)}{dt}R = 0$$

Το ρεύμα είναι ίδιο σε όλο το κύκλωμα

Το ρεύμα στην αντίσταση ίσο με το ρυθμό αύξησης του φορτίου στον πυκνωτή

Το ρεύμα ωστόσο αρχίζει να ελαττώνεται γιατί το φορτίο που συσσωρεύεται
στον πυκνωτή δυσκολεύει την συσσώρευση επιπλέον φορτίου στον πυκνωτή

Όταν το φορτίο φθάσει στη μέγιστη τιμή του Q_{max} τότε το ρεύμα μηδενίζεται εφόσον δεν υπάρχει μεταβολή του φορτίου

Επομένως μπορούμε να έχουμε: $I(t)R = \mathcal{E} - V(t)$

Δηλαδή, ο πυκνωτής που φορτίζεται ικανοποιεί την διαφορική εξίσωση 1ου βαθμού

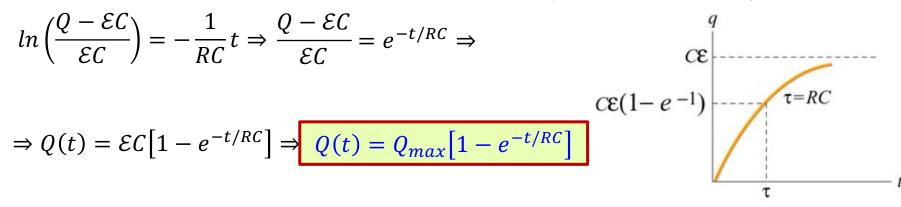
$$\frac{\mathrm{d}Q(t)}{\mathrm{d}t} = \frac{1}{R} \left(\mathcal{E} - \frac{Q(t)}{C} \right)$$
 Λύνουμε την εξίσωση με χωρισμό μεταβλητών:

$$\frac{\mathrm{d}Q(t)}{\left(\mathcal{E} - \frac{Q(t)}{C}\right)} = \frac{1}{R}dt \Rightarrow \frac{\mathrm{d}Q(t)}{\left(\mathcal{E}C - Q(t)\right)} = \frac{1}{RC}dt \Rightarrow \frac{\mathrm{d}Q(t)}{\left(Q(t) - \mathcal{E}C\right)} = -\frac{1}{RC}dt$$

Ολοκληρώνουμε και τα δύο σκέλη της εξίσωσης: $\int_{t}^{Q} \frac{\mathrm{d}Q'(t)}{(O'(t) - \mathcal{E}C)} = \int_{0}^{t} -\frac{1}{RC} dt' \Rightarrow$

$$ln\left(\frac{Q - \mathcal{E}C}{\mathcal{E}C}\right) = -\frac{1}{RC}t \Rightarrow \frac{Q - \mathcal{E}C}{\mathcal{E}C} = e^{-t/RC} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow Q(t) = \mathcal{E}C[1 - e^{-t/RC}] \Rightarrow Q(t) = Q_{max}[1 - e^{-t/RC}]$$

Εφόσον ξέρουμε το φορτίο στον πυκνωτή, μπορούμε να βρούμε το δυναμικό στα άκρα του

$$Q(t) = Q_{max} \left[1 - e^{-t/RC} \right] \Rightarrow V_{C}(t) = \frac{Q(t)}{C} = \mathcal{E} \left[1 - e^{-t/RC} \right]$$

Η γραφική του δυναμικού είναι παρόμοια με του φορτίου.

Μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα $(t \to \infty)$ η τιμή του φορτίου προσεγγίζει τη μέγιστη τιμή: $Q(t=\infty)=Q_{max}=\mathcal{E} \mathbf{C}$

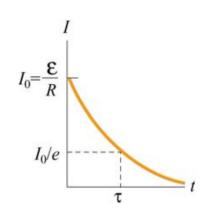
Τη χρονική στιγμή που ο πυκνωτής αποκτά το μέγιστο φορτίο, η διαφορά δυναμικού στα άκρα του γίνεται μέγιστη και ίση με την εφαρμοζόμενη τάση της πηγής

$$V_{\rm C}(t=\infty) = \frac{Q(t=\infty)}{C} = \frac{Q_{max}}{C} = \mathcal{E}$$

Η διεργασία της φόρτισης σταματά

- ightarrow Το ρεύμα που διαρρέει το κύκλωμα είναι: $I(t)=rac{dQ(t)}{dt}=rac{Q_{max}}{RC}e^{-t/RC} \Rightarrow$
- ightharpoonup Αλλά: $Q_{max} = \mathcal{E}C \Rightarrow \frac{Q_{max}}{RC} = \frac{\mathcal{E}}{R} = I_0$ επομένως: $I(t) = I_0 e^{-t/RC} \Rightarrow$

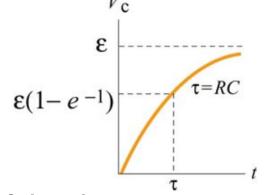
ightharpoonup Το ρεύμα επομένως σε ένα κύκλωμα φόρτισης ελαττώνεται εκθετικά με τον χρόνο: $I(t)=I_0e^{-t/RC}\Rightarrow I(t)=I_0e^{-t/ au}$ όπου au=RC χρονική σταθερά

Οι μονάδες μέτρησης της σταθεράς αυτής στο SI είναι:

$$[\Omega][F] = ([V]/[A])([C]/[V]) = [C]/[C]/[T] = [T]$$

- ightarrow Αντιπροσωπεύει τον χρόνο απόσβεσης της εκθετικής συνάρτησης και ικανοποιεί την ακόλουθη σχέση: $I(t+ au)=I(t)e^{-1}$
- ightharpoonup Μετά από t= au, το ρεύμα ελαττώνεται κατά $e^{-1}=0.368$
- $\checkmark$ Ανάλογα μπορούμε να γράψουμε την τάση στα άκρα του πυκνωτή: $V_{\rm C}(t)=\mathcal{E}\big[1-e^{-t/RC}\big]\Rightarrow V_{\rm C}(t)=\mathcal{E}\big[1-e^{-t/\tau}\big]$
  - $\Box$ Γ ia t=0, $V_C=0$

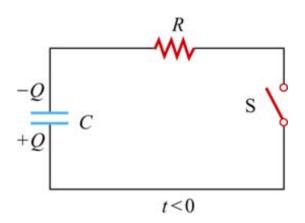
Για $t = \tau$, το δυναμικό στα άκρα του πυκνωτή έχει αυξηθεί κατά: $(1 - e^{-1}) = 0.632 \text{ της τελικής τιμής. Επομένως } V_{\rm C}(t = \tau) = 0.632 \mathcal{E}$

Εκφόρτιση πυκνωτή

Εξετάζουμε το κύκλωμα RC του σχήματος.

Δεν υπάρχει πηγή τάσης στο κύκλωμα.

Ο πυκνωτής αρχικά είναι φορτισμένος με φορτίο, $Q(t \leq 0) = Q$

Για $t \leq 0$ ο διακόπτης είναι ανοικτός και η διαφορά δυναμικού στα άκρα του πυκνωτή είναι: $V_C = Q/C$

Το κύκλωμα είναι ανοικτό και δεν διαρρέεται από ρεύμα. Επομένως: $V_R=0$

Το χρονική στιγμή t=0 ο διακόπτης S κλείνει και ο πυκνωτής αρχίζει να εκφορτίζεται

Ο πυκνωτής συμπεριφέρεται ως πηγή δυναμικού για το κύκλωμα και ρεύμα αρχίζει να το διαρρέει

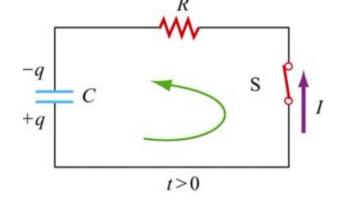
Καθώς ο πυκνωτής εκφορτίζεται, ηλεκτρόνια μετακινούνται από τον αρνητικό οπλισμό του πυκνωτή μέσω του σύρματος στον θετικό οπλισμό του πυκνωτή. Σαν αποτέλεσμα η διαφορά δυναμικού στα άκρα του πυκνωτή μειώνεται

Εκφόρτιση πυκνωτή

Χρησιμοποιούμε τους κανόνες Kirchhoff για κυκλώματα με πυκνωτές:

Κινούμαστε στον κλειστό βρόχο του κυκλώματος αντίθετα με τη φορά των δεικτών του ρολογιού:

$$V(t) - I(t)R = 0 \Rightarrow \frac{Q(t)}{C} - I(t)R = 0$$

Το ρεύμα το οποίο ρέει από τον θετικό οπλισμό είναι ανάλογο με το φορτίο στον οπλισμό: $I(t) = -\frac{dQ(t)}{dt}$

Το αρνητικό πρόσημο στην προηγούμενη σχέση οφείλεται στο γεγονός ότι το φορτίο ελαττώνεται.

Η παραπάνω εξίσωση του βρόχου γράφεται: $\frac{Q(t)}{C} + \frac{dQ(t)}{dt}R = 0$

Η εξίσωση είναι μια διαφορική εξίσωση 1ου βαθμού που μπορεί να λυθεί με διαχωρισμό μεταβλητών

$$\frac{Q(t)}{C} + \frac{dQ(t)}{dt}R = 0 \Rightarrow \frac{Q(t)}{C} = -R\frac{dQ(t)}{dt} \Rightarrow \frac{dQ(t)}{Q(t)} = -\frac{dt}{RC}$$

Εκφόρτιση πυκνωτή

Καταλήξαμε στην διαφορική εξίσωση: $\frac{dQ(t)}{Q(t)} = -\frac{dt}{RC}$

Ολοκλήρωση θα δώσει:

$$\int_{Q_{max}}^{Q} \frac{dQ'(t)}{Q'(t)} = -\frac{1}{RC} \int_{0}^{t} dt \Rightarrow \ln\left(\frac{Q}{Q_{max}}\right) = -\frac{t}{RC} \Rightarrow \boxed{Q(t) = Q_{max}e^{-t/RC}}$$

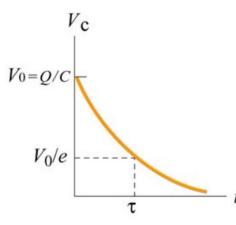
Το δυναμικό στα άκρα του πυκνωτή βρίσκεται διαιρώντας το φορτίο με την χωρητικότητα. Θα έχουμε:

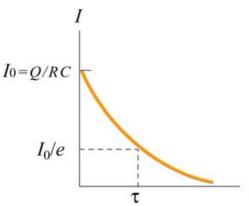
$$V = \frac{Q(t)}{C} = \frac{Q_{max}}{C} e^{-t/R} \Rightarrow V = V_0 e^{-t/RC}$$

Το ρεύμα που διαρρέει το κύκλωμα ελαττώνεται εκθετικά.

Μπορούμε να βρούμε το ρεύμα διαφορίζοντας την εξίσωση του φορτίου.

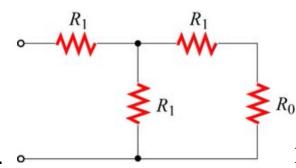
$$I(t) = -\frac{dQ(t)}{dt} = \frac{Q_{max}}{RC} e^{-\frac{t}{RC}} \Rightarrow I(t) = \frac{V_0}{R} e^{-t/RC} \Rightarrow$$
$$\Rightarrow I(t) = I_0 e^{-t/RC}$$

Παράδειγμα: Ισοδύναμη αντίσταση

Θεωρήστε το κύκλωμα των αντιστατών του σχήματος Για δεδομένη τιμή της αντίστασης R_0 ποια πρέπει να είναι η αντίσταση R_1 ώστε η ισοδύναμη αντίσταση του κυκλώματος να είναι R_0 ;

Η ισοδύναμη αντίσταση του κυκλώματος του βρόχου είναι:

$$\frac{1}{R'} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_1 + R_0} = \frac{2R_1 + R_0}{R_1(R_1 + R_0)} \implies R' = \frac{R_1(R_1 + R_0)}{2R_1 + R_0}$$

Η R' είναι σε σειρά με την $4^{\rm n}$ αντίσταση R_1 και η συνολική αντίσταση γίνεται:

$$\Rightarrow R_{o\lambda} = R' + R_1 = \frac{R_1(R_1 + R_0)}{2R_1 + R_0} + R_1 \Rightarrow R_{o\lambda} = \frac{3R_1^2 + 2R_1R_0}{R_0 + 2R_1}$$

Για να είναι $R_{o\lambda} = R_0$ θα πρέπει: $\frac{3R_1^2 + 2R_1R_0}{R_0 + 2R_1} = R_0 \Rightarrow$

$$3R_1^2 + 2R_1R_0 = R_0^2 + 2R_1R_0 \Rightarrow 3R_1^2 = R_0^2 \Rightarrow R_1 = \frac{R_0}{\sqrt{3}}$$

Παράδειγμα: Μεταβλητή αντίσταση

Δείξτε ότι όταν μια μπαταρία γνωστής ΗΕΔ με εσωτερική αντίσταση r συνδεθεί με μεταβλητή εξωτερική αντίσταση R, καταναλώνει μεγαλύτερη ισχύ στην αντίσταση όταν r=R

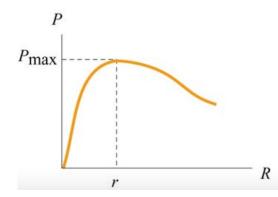
Χρησιμοποιούμε τον κανόνα Kirchhoff για τον βρόχο: $\mathcal{E} - Ir - IR = 0 \Rightarrow \mathcal{E} = I(r + R)$

Η ισχύς που καταναλώνεται είναι:
$$P = I^2 R = \frac{\mathcal{E}^2}{(R+r)^2} R$$

Για να βρούμε την τιμή της αντίστασης R για την οποία έχουμε την μέγιστη ισχύ, παραγωγίζουμε ως προς R και θέτουμε την παράγωγο να είναι 0 (ακρότατο):

$$\frac{dP}{dR} = \mathcal{E}^2 \left[\frac{(R+r)^2 - 2R(R+r)}{(R+r)^4} \right] = 0 \Rightarrow \frac{dP}{dR} = \mathcal{E}^2 \left[\frac{(R+r)(R+r-2R)}{(R+r)^4} \right] = 0 \Rightarrow$$
$$\Rightarrow r - R = 0 \Rightarrow R = r$$

Αυτό αποτελεί παράδειγμα ταιριάσματος αντίστασης όπου επιλέγεται η εξωτερική αντίσταση ώστε η ισχύς που καταναλώνεται να είναι μέγιστη

Παράδειγμα: RC κύκλωμα

Θεωρήστε ότι στο διπλανό κύκλωμα ο διακόπτης είναι ανοικτός για μεγάλο χρονικό διάστημα. Τη χρονική στιγμή t=0 ο διακόπτης κλείνει.

(α) Ποια η χρονική σταθερά πριν κλείσει ο διακόπτης;

Πριν κλείσει ο διακόπτης, οι δύο αντιστάτες R_1 και R_2 είναι συνδεδεμένοι σε σειρά με τον πυκνωτή.

Η χρονική σταθερά είναι: $\tau = R_{o\lambda}C = (R_1 + R_2)C$

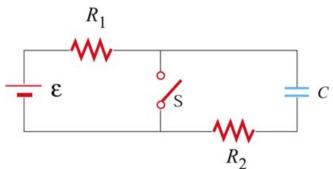

(β) Ποια η χρονική σταθερά αφότου κλείσει ο διακόπτης;

Όταν κλείσει ο διακόπτης, ο βρόχος στα δεξιά γίνεται ένα κύκλωμα αποφόρτισης πυκνωτή.

Η χρονική σταθερά του κυκλώματος αυτού είναι: $\tau' = R_2 C$

Ο πυκνωτής χάνει φορτίο σύμφωνα με την εξίσωση: $Q(t) = C\mathcal{E}e^{-t/\tau'}$

Παράδειγμα: RC κύκλωμα

(γ) Ποιο το ρεύμα που διαρρέει τον διακόπτη συναρτήσει του χρόνου αφότου κλείσει ο διακόπτης;

Το ρεύμα που διαρρέει τον διακόπτη αποτελείται από δύο συνιστώσες: Το σταθερό ρεύμα, *I*₁, που παρέχει στο κύκλωμα η πηγή μέσω του αριστερού βρόχου

και το ρεύμα, I_2 , που παρέχει στο κύκλωμα ο αποφορτιζόμενος πυκνωτής μέσω του δεξιού βρόχου του κυκλώματος

Τα ρεύματα είναι: $I_1 = \frac{\mathcal{E}}{R_1}$

$$I_2'(t) = \frac{dq'}{dt} = -\frac{C\mathcal{E}}{\tau'}e^{-t/\tau'} \quad \Rightarrow I_2'(t) = -\frac{\mathcal{E}}{R_2}e^{-t/CR_2}$$

Το αρνητικό πρόσημο στο I_2' δηλώνει ότι η φορά του ρεύματος αποφόρτισης είναι αντίθετη αυτής της φόρτισης

Εφόσον τόσο το I_1 όσο και το I_2' έχουν φορά από πάνω προς τα κάτω καθώς διαπερνούν τον διακόπτη, το συνολικό ρεύμα που περνά τον διακόπτη είναι:

$$I_{o\lambda} = I_1 + I_2'(t) = \frac{\mathcal{E}}{R_1} + \frac{\mathcal{E}}{R_2} e^{-t/CR_2}$$

Παράδειγμα: Σύνδεση σε σειρά ως προς παράλληλα

Θεωρήστε το κύκλωμα των δύο αντιστατών με αντιστάσεις R_1 και R_2 συνδεδεμένες παράλληλες ή σε σειρά. Η μπαταρία έχει $HE\Delta$, $\mathcal{E}$.

- R₁ και R₂ συνδεδεμένες παράλληλα
  - (α) Ποια η ισχύς που παρέχεται στους 2 αντιστάτες

Σε παράλληλη συνδεσμολογία, το ρεύμα σε κάθε αντιστάτη είναι:

$$I_1 = \frac{\mathcal{E}}{R_1}$$
 kal $I_2 = \frac{\mathcal{E}}{R_2}$

Η ισχύς σε κάθε αντιστάτη θα είναι: $P_1 = I_1^2 R_1 = \frac{\mathcal{E}^2}{R_1}$ και $P_2 = I_2^2 R_2 = \frac{\mathcal{E}^2}{R_2}$

Όσο μικρότερη επομένως είναι η αντίσταση τόσο μεγαλύτερη η ισχύς που παρέχεται

Αν οι αντιστάτες είναι λαμπτήρες, τότε αυτός με την μικρότερη αντίσταση θα φωτοβολεί περισσότερο λόγω της μεγαλύτερης ισχύος πάνω του

Παράδειγμα: Σύνδεση σε σειρά ως προς παράλληλα

(β) Δείξτε ότι το άθροισμα της ισχύος που καταναλώνεται σε κάθε αντιστάτη ισούται με την ισχύ που παρέχει η μπαταρία

Η ολική ισχύς στους αντιστάτες είναι:
$$P_R = P_1 + P_2 = \frac{\mathcal{E}^2}{R_1} + \frac{\mathcal{E}^2}{R_2} = \frac{\mathcal{E}^2}{R_{o\lambda}}$$
 όπου: $\frac{1}{R_{o\lambda}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \Rightarrow R_{o\lambda} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2}$

Η ολική ισχύς που παρέχει η μπαταρία είναι:
$$P_{\mathcal{E}} = \mathcal{E}I$$
 όπου: $I = I_1 + I_2$ άρα: $P_{\mathcal{E}} = \mathcal{E}(I_1 + I_2) = \mathcal{E}I_1 + \mathcal{E}I_2 = \left(\frac{\mathcal{E}}{R_1}\right)\mathcal{E} + \left(\frac{\mathcal{E}}{R_2}\right)\mathcal{E} \Rightarrow P_{\mathcal{E}} = \left(\frac{\mathcal{E}^2}{R_1}\right) + \left(\frac{\mathcal{E}^2}{R_2}\right) = \frac{\mathcal{E}^2}{R_{o\lambda}} = P_R$

Το αποτέλεσμα είναι αναμενόμενο με βάση την αρχή διατήρησης ενέργειας:

- $ightharpoonup R_1$ και R_2 συνδεδεμένες σε σειρά
- (γ) Ποια η ισχύς που καταναλώνετε σε κάθε αντίσταση I Η ολική αντίσταση είναι: $R_{o\lambda} = R_1 + R_2$ και το ρεύμα σε κάθε μία είναι: $I_{o\lambda} = I_1 = I_2 = \frac{\mathcal{E}}{R_1}$

και το ρεύμα σε κάθε μία είναι: $I_{o\lambda} = I_1 = I_2 = \frac{\mathcal{E}}{R_{o\lambda}}$ και η ισχύς σε κάθε μία είναι: $P_1 = I_1^2 R_1 = \frac{\mathcal{E}^2}{R_{o\lambda}^2} R_1$ και $P_2 = I_2^2 R_2 = \frac{\mathcal{E}^2}{R_{o\lambda}^2} R_2$

Αντίθετα με την παράλληλη συνδεσμολογία, μεγαλύτερη αντίσταση μεγαλύτερη ισχύς

Παράδειγμα: Σύνδεση σε σειρά ως προς παράλληλα

(δ) Δείξτε ότι το άθροισμα της ισχύος που καταναλώνεται σε κάθε αντιστάτη ισούται με την ισχύ που παρέχει η μπαταρία

Η ολική ισχύς στους αντιστάτες είναι:
$$P_R = P_1 + P_2 = \left(\frac{\mathcal{E}}{R_1 + R_2}\right)^2 R_1 + \left(\frac{\mathcal{E}}{R_1 + R_2}\right)^2 R_2$$

$$\Rightarrow P_R = \frac{\mathcal{E}^2}{R_{o\lambda}^2} (R_1 + R_2) = \frac{\mathcal{E}^2}{R_{o\lambda}^2} R_{o\lambda} \Rightarrow P_R = \frac{\mathcal{E}^2}{R_{o\lambda}}$$

Η ολική ισχύς από την μπαταρία είναι: $P_{\mathcal{E}}=\mathcal{E}I=\mathcal{E}\frac{\mathcal{E}}{R_1+R_2}=\frac{\mathcal{E}^2}{R_1+R_2}=\frac{\mathcal{E}^2}{R_{o\lambda}}=P_R$ όπως αναμένονταν από διατήρηση ενέργειας

(ε) Ποια συνδεσμολογία απαιτεί περισσότερη ισχύ;

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα από τα ερωτήματα (β) και (δ) βλέπουμε ότι:

$$P_{\mathcal{E}} = \frac{\mathcal{E}^2}{R_1} + \frac{\mathcal{E}^2}{R_2} > \frac{\mathcal{E}^2}{R_1 + R_2}$$

Η παράλληλη συνδεσμολογία χρησιμοποιεί περισσότερη ισχύ και άρα ενέργεια.

Η ολική αντίσταση δύο αντιστατών συνδεδεμένων παράλληλα είναι μικρότερη από την ολική τους αντίσταση όταν είναι συνδεδεμένοι σε σειρά.

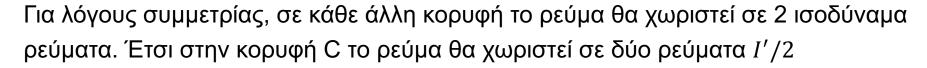
Παράδειγμα: Δίκτυο αντιστατών

Θεωρήστε το δίκτυο των αντιστατών σε σχήμα κύβου. Ο καθένας έχει αντίσταση R.

Δείξτε ότι η αντίσταση μεταξύ των σημείων α και b είναι 5R/6

Από συμμετρία, το ρεύμα το οποίο εισέρχεται στο α θα πρέπει να χωριστεί σε 3 ίσα ρεύματα κατά μήκος κάθε αντιστάτη που συνδέεται στην κορυφή α.

Επομένως σε κάθε ακμή υπάρχει ρεύμα: 1/3

Το ρεύμα που ρέει στον αντιστάτη ac είναι I' = I/3 επομένως στους αντιστάτες cd και ce το ρεύμα θα είναι: I/6

Το ρεύμα που ρέει στον αντιστάτη db είναι το άθροισμα των ρευμάτων στους αντιστάτες cd και fd. Δηλαδή θα έχουμε I/6 + I/6 = I/3

Η διαφορά δυναμικού ανάμεσα στα αb μπορεί να εξαχθεί ως:

$$V_{ab} = V_{ac} + V_{cd} + V_{db} = \frac{I}{3}R + \frac{I}{6}R + \frac{I}{3}R \Rightarrow V_{ab} = \frac{5}{6}RI \Rightarrow R_{o\lambda} = \frac{5}{6}R$$